

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 108.

V Ljubljani, v petek 11. maja 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 9. maja.

Budgetna razprava. Naučno ministerstvo.

(19. in 20. dan.)

Včeraj se je vršila obravnava o srednjih šolah; glavni predmet skoraj vsem govornikom je bil ministerski ukaz, s katerim je bilo razrešenih več srednjih šol. Samo rusinski poslanec Kovalski je govoril o potrebi rusinskih srednjih šol, ter tožil o zanemarjanju nemškega jezika v srednjih šolah poljskih, levičar dr. Kraus pa je žalostno pesen pel zaradi britke osode suplentov.

Minister Gautsch je govoril precej za Kovalskim in opravičeval svoj ukaz s statističnimi številkami, ki so bile same na sebi prav zanimive. Iz njih je razvidno, da pride vsako leto kakih 10.000 učencev na srednje šole, da jih pa komaj tretjina dovrši. Od te tretjine se jih zopet mnogo zgubi na visokih šolah in tako se množi duševni proletarijat. Ministerstvo je torej ravnalo prav, da je odpravilo nekaj srednjih šol. Kakor sem že omenil, bile so statistične številke jako zanimive, ali prepričale nas vendar niso, da bi bila odprava nekaterih srednjih šol zaradi tega opravičena.

Iz češkega kluba sta govorila danes dva govornika, dr. Dostal in Dürich. Oba sta jako hudo prijemala naučnega ministra zaradi prej omenjenega ukaza; Dostalov govor bil je celó najhujši, kar smo jih v tej zadevi slišali. Razpravljal je srednje šole v Taboru, na kateri je minister odpravil realne razrede. S pravnega stališča je dokazoval, da je minister prelomil pogodbo med vlado in mestnim zastopom, potem pa silno oistro ministra grajal, da se je skrival za višjo oblast in si izprosil pritrjenja krone. To je bila zloraba najvišje oblasti, ki stoji nad človeškimi prepiri. Ako bi bil minister razložil vse okoliščine in povedal, da se bodo prelomile veljavne pogodbe, gotovo bi nikdar ne bil dobil najvišjega pritrjenja.

Minister Gautsch je bil vsled novih napadov jako razburjen in odgovarjal je nemudoma rekši, da je za svoje naredbe on sam odgovoren zbornici, o novi pogodbi s taborsko občino pa bode govornik sodil, ko bo dovršena.

Tudi Dürich je šibal ministersko naredbo in dokazoval, naj bi minister drugje štedil, ako hoče kaj prihraniti. Liberalni listi, zlasti vladni, danes obsojajo češka govornika, češ, da sta na svojo roko prelomila premirje, ki je bilo te dni sklenjeno z naučnim ministrom; nekateri listi pa sodijo, da ministru Gautschu ne bo lahko mogoče v ministerstvu ostati, dasiravno so se drugi ministri z njim za solidarne proglasili, in da je položaj njegov jako podoben položaju pred odslovljenjem ministra Conrada.

Južno-tirolski poslanec baron Malfatti je zagovarjal višjo gimnazijo v Roveredu in priporočal predlog budgetnega odseka, ki vladi naroča, naj še dalje ostane ta gimnazija.

Ko sta govorila na vsaki strani dva poslanca, bila je splošna razprava sklenjena, in so ostali govorniki izbirali glavna govornika. Za levičarje je govoril že prej omenjeni profesor Kraus, za desnico pa slovenski poslanec Klun, ki je v pričetku zavračal predgovornika, potem pa zagovarjal resolucijo, ki vladi naroča, naj še dalje ostane kranjska gimnazija. Resolucija bila je zadostno podpirana in se je izročila budgetnemu odseku, da jo pretresa in o njej poroča. Razun te resolucije so bile izročene še tri druge, katerih ena priporoča vravnavo plač in služb telovadnih učiteljev na srednjih šolah, ena ustanovitev druge gimnazije v Črnicah, ena pa skrb za suplente, ki bi bili ob vojskinem času poklicani k vojakom.

Po konečni besedi gospoda poročevalca Zeithammerja bil je proračun za srednje šole potrjen, in so bile sprejete resolucije budgetnega odseka, ki vladi naročajo ustanovitev slovenskih, oziroma hrvatskih in italijanskih paralel na gimnazijah v Mariboru, Celji, Gorici, Trstu in Pazinu, dalje zdatno podporo gimnaziji v Prahaticu in skrb za zdravje po šolah,

Danes se je pričela razprava o knjižnicah, o katerih je govoril profesor Kraus. Ali po dovršeni Kopp-Luegerjevi zadevi so poslanci kupoma drli iz zbornice, le malo jih je ostalo v dvorani in okoli govornika razprostirala se je grozna praznота. To ga je tako jezilo, da je kar sredi govora prenehal govoriti. Treba je bilo torej glasovati, ali zbornica ni bila sklepna; predsednik je zvonil in zvonil, poslanci so tekali okoli po hodnikih in jih gonili v zbornico; preteklo je precej časa, predno jih je prišlo 100 in se je moglo vršiti glasovanje. Nekateri so res malo preveč lahkomisljeni in preveč brezskrbno izostajajo od sej ne misleč, da za desnico ni častno, ako pri glasovanju zaradi zanikrnosti ali malomarnosti poslancev proti levičarjem propade, kakor se je danes zgodilo. Kaj lahko se o takih prilikah kaj sklene, kar bode presedalo večini in imelo za nje slabe nasledke.

Osebna razžaljenja.

Že zadnjič sem omenjal osebnih napadov in surovih zabavljic, ki so se vrinile v našo zbornico. Komaj je bila rešena zadeva poslanca Svobode, razžalil je dr. Kopp poslanca Luegerja in židovski poslanec Bloch poslanca Türka, ker je v nekem dejanskem popravku reč tako zavijal, kakor da bi bil poslanec Türk pred nekim časom zaradi posilstva od sodnije obsojen in kaznovan. Predsednik se je bal, da bi ne bilo treba zopet novega odseka in nove obravnave v zbornici ter je reč včeraj sam popravil rekši, da poslanec Karol Türk s zdravnikom Teodorom Türkem, ki ga je Bloch imel v mislih, ni v nobeni zvezi ali dotiki, da pa tudi poslednji ni bil obsojen.

Da je predsednik prav imel, reč tako spraviti s poti, priča razprava zaradi razžaljenja dr. Luegerja po dr. Koppu. Včeraj so bili v dotični odsek izvoljeni: levičarji Bärenreiter, Beer, Tomašuk, Weitlof, z desnice pa Kathrein, Bulat, Chamiec, Mikiška in Skarszewski. Ta odsek se je zvečer sešel in s 4 glasovi proti 4 vsled odločitve načelnika Skar-

LISTEK.

Gospod Matijaž in njegov kočijaž.

(Humoreska, spisal M. Jókai, prel. A. S.)

Milostivi gospod Matijaž plemeniti Verö imel je navado, da si ga je vsako leto jedenkrat prav dobro privoščil.

Ta zabava se je vselej s tem končala, da je bil družega dne v jutro odnešen na posteljo v položaji, v kojem je človek umirjen z vsem svetom, ker o njem nič ne vé.

V takem položaji pripetilo se je jednoč gospodu Matijažu, da je zgubil nekoliko tisoč bankovcev i z listnico vred, ne da bi se bil „pošten“ našlec bil pozneje oglasil na policiji.

Nato je prišel zopet s kmetov v Pešto, in prejemši nekoliko tisočakov, poišče zvečer prijetno družčino, da bi se kratkočasil. Cigani so godli, dobra kapljica je kar v potocih tekla, tovariši pa so prisledali. Z jedno besedo, gospod Verö je imel, česar je poželelo njegovo srce.

O polunoči jelo se je v glavi velepremožnemu gospodu mešati, a vendar je imel še toliko razuma, da mu je na misel prišel neljub dogodjaj lanskega

leta, kako si je nekdo pri njem izposodil listnico, ne da bi se mu bil za to zahvalil. Hotel je biti bistrumnejši. Sezuje si namreč čevlji, na kojem se je lesketala ostroga, zmečka tisočake ter je vtakne med nogovico in podlogo. V listnici pustil je samo nekaj drobiža in nekoliko stotakov, da bi se vendar mogel še pokazati kot pravi magnat.

Po tem zvitem činu se vrne v družbo. Pel in pil je, kar se je dalo. Glava se mu je vedno bolj vrtela, taka, da se je konečno zgrudil in tako trdo zaspal, da ga je drugi dan njegov kočijaž Janči le z največjim trudom zdramil ter mu naznanil, da je že napreženo.

Gospod Matijaž vstane. Obleči se mu ni bilo treba, ker so oblečenega tudi odnesli na posteljo. Kočijaž vleče svojega gospodarja k vozu in ga nanj položi; Matijaž se stegne, kakor je bil dolg in širok, ter zopet zaspi. Čim silneje je voz drdral po tlaku, tem trdneje je spal. Voz se ustavi pred mitnico. Nekdo pogleda v voz in zahteva izkazov. Toda gospod Verö zagodrnja: „Jutri.“ Videč, da nič ne opravijo, pusté voz dalje.

Drdral je zdaj dalje v Hatvan. Bilo je že poludne, ko se tja pripeljeta. Tu sta morala nakrmiti konja.

Gospod Verö se ves zaspan privali v dvorano,

naroči za kočijaža obed, za-se črno kavo in konjem ovsa. Ko je bilo vse použito, zahteva račun.

Ali ko izvleče listnico, ni ničesa v njej. Kar je bilo v njej, razdal je v pijanosti do poslednjega vinarja ciganom in tem, ki so stali krog njega.

Ali kam so zginoli večji bankovci, tisočaki? Naenkrat je bil trezen. Za Boga, toliko denarja, kam so neki zginoli? Konečno se spomni, da je v pijanosti tisočake nekam skril. Toda kam? Zastonj je uganjeval. In ko bi mu bil dal kedo za to kraljestvo, ne bi se bil spomnil.

Morebiti je je položil v predalce umivala v Pešti? Možno, da so pod blazino? Ali je je celó izročil natakarku? Vedel ni ničesar. Vražja opica!

„Janči, obrni, Janči, pelji nazaj v Pešto. Ondi sem pozabil denarje, nekoliko tisočev. Poženi konja, zavihti bič, hitro, hitro, sto kapunov!“

Vso pot se je gospod Verö potil samega pre-mišljevanja, kam je neki shranil novce, in kje in pri komu je ima iskati. Premišljuje, koliko nedolžnih ljudij bo sumil, kako osramoten bo stal na policiji, ko bo pripovedoval, kaj se mu je pripetilo z opico, in kaka govorica nastane iz tega, konečno ne bo nič dobil nazaj ter se mu bodo vrhu tega še posmehovali.

Še opoldne se pripeljeta v Pešto. Konjička

szewskiego sklenil, da zbornica zarad žaljivih besed proti dr. Luegerju pokara dr. Koppa.

Levičarski štirje poslanci so napovedali nasprotni predlog, da Kopp zaradi osebnega napada na dr. Luegerja ne zasluži nobene graje. Zbornica je danes obravnavala to reč in zopet zgubila tri ure dragega časa, ki bi ga potrebovala za druge važnejše reči. Za manjšino je poročal Tomašček, kateremu sta pri-trkavala Weitlof in Bärenreiter; poročevalec večine je bil dr. Kathrein, ki sta ga podpirala Pattai in Skarszewski. Ker je eden govornikov očital vodjam desnice, da so se pri razpravi Svoboda-Lueger glasovanju odtegnili, oglasil se je tudi dr. Rieger ter je povdarjal, da on in njegovi tovariši zato niso glasovali, ker sta Svoboda in Lueger zaslužila grajo, ki se pa ni nasvetovala za oba, ampak le za Luegerja ne pa tudi za Svobodo. Na desnici je nekaj dni sem malo poslancev, vsled tega je tudi danes pri glasovanju zmagala levica, ter je bil predlog, naj se dr. Koppu izreče graja, zavržen s 115 glasovi proti 98. Nekateri Poljaki so se glasovanju nalašč odtegnili, z levico pa so glasovali danes tudi južni Tirolci in Coroninjevi.

Prememba pravilnega reda.

Ze večkrat se je omenjalo, da opravljeni red poslaniške zbornice ne zadostuje, in da je ravno on kriv mnogih neredov in izgrediv, ki se pri obravnavah razodevajo. Prav dobro je danes dr. Kathrein pri Kopp-Luegerjevi zadevi levici očital, da se je na levi strani udomačila surovost, da desnica nikdar dostojnosti ni spustila izpred oči. Levičarji so sicer silno ropotali in glasno oporekali govorniku in sikali itd., ali dr. Kathrein je imel prav, rekši, da se mora obsojati vsaka surovost, naj se pokaže že na desni ali na levi strani.

Da bi se taki dogodki tem laglje odvrčali, izročil je včeraj dr. Kathrein v imenu Hohenwartovega kluba samostalni tudi od sedemnajstotice odobreni predlog, da naj se voli poseben odsek 24 udov, ki naj pretresa potrebne premembe pravilnega reda in zbornici stavi potrebne nasvete.

Peticije in interpelacije.

V pričetku se je bilo je včeraj izročeni mnogo peticij, med njimi 1627 peticij za premembo tiskovnega zakona, ki jih je izročil poslanec Schönerer. Ker njegova obsodba zaradi pritožbe do višjega sodnika še ni stopila v veljavo, še ni zgubil poslanstva in je včeraj prišel v zbornico ter predlagal, naj se ena prej omenjenih peticij pridene steno-grafičnemu zapisniku. Pa ta predlog ni obveljal.

Tudi nekaj interpelacij je bilo izročeni. Dr. Lueger je vprašal, kako to, da je bil od vladnega komisarja samo zato razpuščen neki shod, ker je dr. Lueger rekel: „Zmaga zedinjenih kristijanov je tudi zmaga krščanske države. Res je, kar je Schönerer v svojem zagovoru rekel: židovsko liberalno časnikaštvo spodkopava prestol in altar.“

Češki poslanec Vesely pa je interpeliral finančnega ministra, zakaj se je pouk o preiskavi pivnega ekstrakta izdal samo v nemškem jeziku, dasi prihaja v roke češkim pivovarjem, ki nemški ne umejo?

Konečno je g. predsednik še enkrat prosil poslance, naj kratko govoré, da se bo budgetna raz-

sta bila vsa penasta; zopet se ustavita pri mitnici, zahtevali so mitnino.

Krčmar v Hatvanu je bil tako uljuden, da je zaupal gospodu Matijažu, toda mitničarji v Pešti ne zaupajo nikomur.

Obupen položaj.

„Prisezam pri Bogu, da nimam niti groša“, kliče gospod Verö. „Janči, posodi, da morem plačati mitnino. Imaš kaj drobiža pri sebi?“

„I seveda imam, jako rad vam posodim, milostivi gospod.“

„To je sreča, da tudi tebe niso okradli.“

„Ne, to se meni ne pripeti, kajti toliko sem že pameten, da, kedar grem pit, vtaknem svoj denar v škornje.“

„V škornje! Slava Bogu, hvala, eljen! Saj je imam jaz tudi v škornjih!“ vikne zdaj gosp. Verö in v možganih se mu jame daniti.

„Zdaj pa le hitro obrni, Janči, in peljiva se domov. Toda povem ti, da o tem nikomur ne črhneš, če ne te spodim.“

... Nihče tega ni zvedel, nego jaz in čislani čitatelj, komur prijateljski svetujem, da bi pazil vselej na svoje novice, osobito takrat, ako hoče biti — „židane volje“.

prava malo hitreje vršila, pa najbrž zopet zastoj, ker ravno danes, ko to pišem, govori poslanec Sigmund jako obširno ob obrtniškimi šolah, dasi ima komaj peščico poslušalcev. Upanje je šlo po vodi, da bi budgetno razpravo dovršili do binkošti.

Govor poslanca Kluma

v državnem zboru dné 1. maja 1888.

(Dalje.)

Kar čez noč nas iznenadijo pomenljive naredbe in ukazi, kakor se je to n. pr. zgodilo gledé zvišanja šolnine, z ukazom, po katerem so se odpravile srednje šole; o tem si dovolim opomniti, da o gimnaziji v Kranji ni potreboval nobenih informacij in poizvedovanj, in če sem prav poučen, izdal se je ta ukaz proti nasvetu, ki ga je s tehtnimi vzroki izdalo oblastvo, ki ima v prvi vrsti o tem soditi. Mogoče, da je gimnazijsko vodstvo v Kranji izrazilo svoje mnenje, ki pa po mojih mislih ni bilo odločilno za ministerstvo, ker bi to bila sodba o lastni stvari, ker je znano, da učitelji raje bivajo v glavnih mestih nego v mestih po deželi.

Pa tudi od Nj. ekscelencije posebno povdarjani vzrok gledé nemščine ne more opravičevati tega koraka visoke naučne uprave. Omenil sem že, da se je poskus s slovenskimi oddelki v Ljubljani popolnoma obnesel, zato smemo misliti, da manjka le dobre volje, ker se odlašja s takimi paralelnimi razredi v ostalih deželah.

Smešno je že, da nam vedno povdarjate važnost nemškega jezika, ker o tem od nas nikdo ne dvomi. Najbolj smešno pa je to, kakor je storil gospod predgovornik, da nam priporočajo nemščino, ker je svetovni jezik. Ravno zaradi tega ne potrebuje privilegija, marveč si ga sam pridobi. (Prav res! na desnici.)

Prav brez potrebe se sklicujejo na armado in vojno upravo, ker kmalu ne bo potrebnih sposobnih podčastnikov, kakor smo nedavno slišali od enega govornika z one (leve) strani visoke zbornice. Vprašam: Ali nimamo skupne armade in ali se podčastniki nabirajo samo iz dežel te državne polovice in ne tudi iz dežel ogerske krone? (Prav res na desnici.) Od kod torej pride, če je to res, da se vojna uprava obrača vedno le na naše dežele in ne tudi v enaki meri na dežele ogerske krone? Gospod vojni minister je sicer nekelej s zadovoljstvom povdarjal v delegacijah, da ogerska vlada skrbi za to, ker je nemščina obligaten predmet v srednjih šolah. Pri nas smo mnogo dalje. Pri nas nemščina ni le obligaten predmet na srednjih šolah, marveč poučni predmet, in kot obligaten predmet že na četiri- in večrazrednih ljudskih šolah v višjih razredih. Na Kranjskem je še za to preskrbljeno, da se nemščina poučuje kot neobligaten predmet tudi na več kakor dvorazrednicah, in zato dobé učitelji še posebne nagrade. (Klici na desnici: Ne-postavno!)

Če je torej visoka vojna uprava zadovoljna z Ogorsko, potem ne more biti z nami nezadovoljna in se o nas pritoževati; in če prej ni manjkalo podčastnikov, ko je bilo le malo šol, in so se večinoma še le pri vojakihi učili brati in pisati, tudi sedaj jih ne bo manjkalo, ker je šola v vsakem večjem kraju, in ker se nemščina mnogo poučuje.

Da nam je visoka naučna uprava le malo naklonjena, razvidi se jasno tudi iz družih slučajev. Nedavno je bilo izpraznjeno mesto skriptorja v ljubljanski licejski knjižnici. Njen največji zaklad je bogastvo staroslovenskih rokopisov in slovstvenih del sploh v tem jeziku. Omenim le zbirko našega učnega rojaka Kopitarja, in jasno je, da taka zbirka potrebuje slavista, in da bi skriptor moral biti slavist, da bo zbirka na razpolaganje učenjakom, kar je njen namen. Skriptor bi že zaradi tega moral biti slavist, ker je sedanjí knjižničar rodom Nemeec od Rena ob holandski meji (Čujte! Čujte! na desnici), ki je popolnoma nezmožen slovanskega jezika, torej tujec v slavistiki.

Tudi se ne sme prezreti, da ima skriptor vedno opraviti s slovenskimi učenci, katerih jezik bi torej moral znati. Akoravno je bilo več dovolj sposobnih prosilcev, vendar je visoka naučna uprava dala to službo slovenščine nezmožnemu matematiku. (Čujte! Čujte! in veselost na desnici!) Tako sta v naši knjižnici nameščena dva uradnika, ki ne moreta razumeti največjih zakladov naše knjižnice, kaj še znanstveno predelati. Jaz nimam ničesa proti osebi

novega skriptorja; on je morda izvrsten mož in bo dobro opravljal svojo službo. Jaz to le zato omenim, ker se je že dolgo pred imenovanjem čulo, kdo je izvoljeni, in sicer na priporočilo višjega državnega uradnika, ki se prišteva stranki leve strani visoke zbornice. (Čujte! Čujte! na desnici.)

Ker se je ta govorica pozneje uresničila, zopet sklepamo, da visoki naučni upravi več veljá priporočilo pristaša liberalne stranke, nego znanost in potrebe slovenskih učencev in slovenskega naroda.

Enako antipatijo kaže naučna uprava proti slovenskemu narodu pri ljudskih šolah. Izvanredno je hitra in odločna z ukazi proti slovenskemu prebivalstvu, a zelo počasna, kedar je treba zanj kaj storiti. Evo Vam dokazov: Nemški „schulverein“ je pred nekimi leti ustanovil v Ljubljani štirirazredno nemško deško ljudsko šolo, za katero je kranjska hranilnica preskrbel prostora in tudi plačuje velike letne doneske. Gospod naučni minister je tej privatni šoli hitro dal pravico javnosti; a pri tem ni ostalo. Akoravno ta šola mnogo škoduje po ukazu vlade ustanovljeni mestni nemški deški šoli, ker jo učenci jako slabo obiskujejo, in akoravno je bilo gotovo, da bo še slabše obiskovana, ako dobí privatna šola nemškega „schulvereina“ pravico javnosti, vendar je vlada naročila kranjskemu dežel-nemu zastopu, da razširi mestno deško šolo in ustanovi drugi razred.

Ker pa je šolski poročevalec deželne vlade v kranjskem deželnem zboru moral priznati, da tukaj ne zadostujejo potrebni postavni pogoji za razširjenje šole, kranjski deželni zbor ni dovolil brezpotrebnih stroškov za drugi razred. Vendar je Nj. ekscelencija g. naučni minister nedavno ukazal, da se v prihodnjem letu mora odpreti drugi razred. (Čujte! Čujte! na desnici.) (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. maja.

Notranje dežele.

Mladočehi napadajo vodjo Staročehov, dr. Riegro, ter mu očitajo grozno pregreho, da je vedel za *Lichtensteinov šolski načrt*, predno je bil predložen v državnem zboru. Kakor se poroča z Dunaja, izrazil se je v resnici dr. Rieger prijazno o tem načrtu, a neposredno ni nanj vplival. Vnet sotrudnik pri sestavljanju tega načrta pa je bil grof Olam-Martinic, zastopnik češkega kluba v predsedstvu državnega zbora.

Nemško-liberalni in antisemitski dunajski dijaki pripravljajo izjave za *Schönererja*. Tudi se neki nabirajo podpisi za prošnjo, naj bi ga cesar pomilostil. Vladni krogi so trdno sklenili z najostrejšimi sredstvi zadušiti to dijaško gibanje.

Nova šolska postava, s koje se bo pečal *hrvatski sabor* v prihodnjem zasedanju, ožira se posebno na želje Srbov. Dovoljuje se ugodna jim šolska organizacija, gojitev cerkvenega petja in nastavljanje učiteljev srbske narodnosti v šolah, v kojih je večina učencev srbska. Tudi se bo skrbelo za napredovalni pouk v poljedelstvu, ki bo bistven del ljudske šole.

Vnanje države.

Srbska kraljica Natalija je predvčeršnjim odpotovala iz Florencije na Dunaj. — Vlada ni potrdila pogodbe, koje je sklenil prejšnji finančni minister Vuić z neko angleško tvrdko o posojilu petih milijonov v namen, da bi se mogla razveljaviti pogodba o samoprodaji duhana in slednja prevzeti v lastno upravo. Vuić je sprejel Sodotnostno obrestovanje, koje pa se je zdelo sedanjemu ministerstvu previsoko. Sedanjí finančni minister Rakić je že pričel drugod obravnavati v isto svrhu ter upa vlada, da se jej bo posrečilo dobiti denar pod ugodnejšimi pogoji. — Doba Kristićeva je v najlepšem cvetu. Neko begradsko poročilo pravi: „Danes je Kristić gospodar v Srbiji in narod občuti, kakor da bi imel mrtveca v hiši. Srbija je v obsednem stanju, vojaki so pripravljeni, častniki prenočujejo v vojašnicah. Ena prvih Kristićevih naredb je bila ta, da je odposlal del vojne v notranjo deželo, češ, preprečiti hoče vse nemire. Pod radikalnim ministerstvom se je vozil kralj po mestu brez spremstva, sedaj pa niti ne obiskuje cerkve brez močnega orožniškega varstva. Dokler moli kralj, dopuščen ni nikomur vstop, kdor se ne more izkazati s posebno vstopnico redarstvenega predsednika. Tudi vojaških parád ni več, ker ima vladar celó le pogojno zaupanje do svoje armade. Odlični meščani, mej temi tudi bivši ministri, so pod redarstvenim nadzorstvom.“

Bolgarski princ Koburški je naenkrat premenil potovalni načrt. Uradno poročilo zatrjuje, da se je to zgodilo le zaradi slabih cest. Čudno je na vsak način, da se je obrnil princ namesto v Lovčo v Ruščuk, in sicer po cesti, ki vodi do — deželne

meje. Izgovor, da je cesta v Lovčjo preslaba, zdi se nam nekako prazen, kajti tudi v vzhodni Rumeliji niso ceste kaj izvrstne, in vendar se takrat ni čula nobena enaka pritožba.

Preklecija se vest, da bo **Rusija** prepovedala delovanje v ruskih pokrajinah inozemskim delniškim družbam. Pač pa bo v kratkem izšla naredba, ki bo načeloma omejila število tujih delavcev v industrijskih podjetjih ob poljski meji. — „Daily News“ poroča iz Petrograda: „Nedavno so se zbrali vrhovni vojaški poveljniki, da bi se posvetovali o vojaškem položaju Rusije. Izjavili so se enoglasno, da Rusija še dolgo ne bo mogla napasti kake evropske velesile. Celó branilna sila Rusije je preslaba radi pomanjkanja strateških železnic. Sklenilo se je, da se nemudoma zgradi tri strateške železnice proti avstrijski meji; dotični troški so se določili na trinajst milijonov rubljev.“

Nemški uradni „Reichsanzeiger“ objavlja ukaz z dné 5. t. m., s kojim cesar podeljuje povodom svojega vladnega nastopa mnogo odlikovanj in stanovskih kakor službenih povišanj. Nadpredsedniki imenovali se bodo odslej za dóbo službovanja „ekscelence“. Mnogim osebam se je dovolilo plemstvo, mej temi profesorju Gneistu in znanemu elektriku dr. W. Siemensu.

Francoska vlada je ukrenila vse potrebno, da prepreči večje neredé povodom Boulangerjevega potovanja. Boulanger se je danes odpeljal v severno-zapadne pokrajine. Gotovo je, da bo Sadi-Carnot lahko zavidal generala, kar se tiče navdušenosti pri sprejemih. Liberalni listi postavljajo tem sovražnejši zoper Boulangerja, ker se bojé, da se bo proglasil antisemitom. Neki Avonsart ga je obiskal dné 1. t. m. ter prašal o njegovem političkem mišljenju; odgovoril mu je: „Komuno napadam zaradi tega, ker je mej njenimi člani mnogo inozemcev. Prvi moj nalog pa je otestiti se židov in oprostiti Francijo židovskega gospodarstva (?).“ Boulanger je v resnici znamenita oseba. Kakor piše „Köln. Ztg.“, vstopiti je hotel general v neko pariško ložo, toda ta prošnja mu je bila odbita. „Kakor se zatrjuje“, pristavlja list, „obsojile ga bodo vse prostozidarske lože, kojih vpliv ni majhen v Franciji. Prostozidarji v Bordeauxu navsotovali so vsem francoskim ložam, naj se odločno svrtajo Boulangerjevim nakanam.“ — Pariški mestni svet je dovolil 10.000 frankov za revne družine, kojih očetje so izgubili zaslužek, ker so steklarne v departementih Seine in Seine-et-Oise ustavile delo. — „Intransigent“ poroča, da je Boulanger v treh okrajih departementa Lozère zmagal pri zadnjih občinskih volitvah. — V Belfortu stopli so se francoski rokodelci z nemškimi dijaki. „Nordd. Alg. Ztg.“ tem povodom oistro napada francosko armado in redarstvo, očitajoč, da je neki francoski častnik odgovoril dijaku, ki so ga prosili pomoči: „A bas, vous êtes des Prussiens, vous n'avez rien à chercher ici!“ (A kaj, vi ste Prusi, vi nimate ničesa tukaj iskati.) Pariški krogi so zelo iznenadeni, da pripisuje napominani list temu dogodku toliko političke važnosti, ter upajo, da bo preiskava imela za Francijo ugoden izid.

Italijanska zbornica obravnavala je predvčerajšnjim proračun za javna dela; zaradi tega ni pričela debate o afriški politiki. — Kakor znano, postaviti hočejo papeževi nasprotniki Giordanu Brunu spomenik. V ta namen izbral se je Campo di fiori, ker so tam Bruna bajé sezgali — kar pa zgodovinski ni dokazano. Mestni svet ima pravico razpolagati z javnimi prostori, zato so ga že pred dvema letoma z vseh strani nadlegovali, naj prepusti imenovani trg v to svrhu, ne da bi bil do sedaj uslišal prošnjo. Za ponedeljek minolega tedna je bil napovedan nov vihar zoper občinski svet; mej dobro uprizorjenim ploskanjem na galerijah je pričel vojvoda Sermóneta proslavljati „apostola prostosti“, toda občinski svetnik Righetti mu je pretrgal besedo, rekoč: „Mestno svetovalstvo sme razmotrivati edino le upravne zadeve, nikakor pa ne razpravljati političkih vprašanj. Zaradi tega predlagam, da se razpusti seja“. Seveda, strašanski vrišč in ropot na galerijah, ki sta postala še silnejša, ko je bil z ogromno večino sprejet Righettijev predlog. Najeta galerijska druhal je planila na občinske svetovalce, ki so zapuščali zborovalnico, preganjala jih je tudi na ulici. Crispi je lahko ponosen na sad, koji rodi „rešena Italija“.

„Post“ je izvedela iz Londona po svojem navadno dobro poučenem dopisniku: „**Angleški** vladi so došle vznemirjajoče vesti o ruskih namerah v srednji Aziji in Perziji. Podrobnosti še niso prišle v javnost.“

V **rumunskem** političkem življenju je nastopil začasno prestanek. Ministerstva sicer ne podpira niti narodno-liberalna stranka, niti združena opozicija, toda Rosetti tega tudi ne potrebuje, ker se ni nikomur nasproti zavezal. Združena opozicija je sklenila sestaviti pozitiven vspeh kot podlago delovanju pri prihodnjih volitvah, toda to bo le provzročilo, da se bodo tem ostreje pokazala nasprotna mnenja mej opozicijonalci. Kedaj se bodo formalno ločili liberalni desidentje od staro-konservativnih prijateljev Rusije, je le vprašanje časa.

Izvirni dopisi.

Iz Logatca, 7. maja. (Občni zbor kmetijske podružnice.) [Konec.] O kmetijstvu, v ožjem smislu, ne more biti govorjenja. Iz naših krajev se vžitnin malo izvažja, ali uvažja veliko. Pač pa more kmet iz hleva dobiti kak krajcar za svoje vsakdanje potrebe. Prodá se živina lahko. Za hrbtom imamo Trst in Gorico — mesti, ki mnogo potrebuje. In čez „góro“, t. j. čez Hrušico, odženó Vipavci in Lahi mnogo naše govedi. — Zato je umnemu kmetovalcu prva skrb, da redi kolikor mogoče veliko živine. Ali brez gnoja se v kmetijstvu ničesa ne opravi. In ravno sedaj, ker je vožnja bolj ponehala, imeli bodo posestniki živino bolj pri domu — imeli bodo več gnoja, s katerim bodo, razun polja, še travnike lahko gnojili. Sena se bo pridelalo mnogo več. Nekateri gospodarji že zdaj marljivo skrbé za svoje senožeti. Vspeh tudi ne izostaja. Pridelek se je skoraj podvojil. Tù se kaže napredek! — Ali bi ne bilo mogoče katerikrat ustanoviti v Logatci mlekarsko zadrugo?

Sadjarstvo je v našem okraji le malo razvito, morda najmanj v Logatci. Pač vidiš ob veliki cesti zasajena trohljiva drevesa, ali vrti — včasih lepi, za sadjarstvo ugodni vrti — stojé prazni! Premožnejši gospodarji sicer so nasadili mnogo lepega, mladega drevja, ali ti vrtovi so navadno mnogo stali. Navadni kmet nima na razpolaganje denarja, da bi si v Erfurtu naročal divjakov in cepičev. Pa naš priprosti kmet se niti toliko ne potrují, da bi izkopal divjaka na pašniku ali v gozdu, da bi ga presadil na svoj vrt. Veselja manjka, zanimanja manjka do sadjarstva. In ravno to veselje do sadjarstva — kakor tudi živinoreje — buditi, ima namen kmetijska podružnica.

Kako spolnuje svojo nalogo?

Iz poročila tajnikovega pri občnem zboru, pri katerem je bil navzoč visokorodni g. okrajni glavar dr. Russ, in razun domačih in tujih udov — vzlasti iz sosedne župnije rovtarske, še več gospodarjev neudov logaških — posnamemo to-le:

Prvič — pridno so se nabirali udje. Nekateri so odstopili, a pristopili so drugi. Res, da vsak posestnik ne more biti ud. Ali dovolj, da so vsaj nekateri v vsaki občini. Širi se tem potom zanimanje do kmetijske družbe — in do kmetijstva sploh. Vzlasti pa ugaja družbenikom list „Kmetovalec“, ki je kmetiskim razmeram popolnoma primeren. Če bi se list povečal, bi se ob enem podražil — in drag list ni za kmeta.

Drugič — ustanovila se je podružnična drevesnica. V njej dozda res še ni toliko drevesec — okoli 1500, ali zasajajo se nova, in čez nekaj časa se bodo delila med ude.

Tretjič — priredi se v Logatci letošnje leto živinska razstava. Razstava veljá za celo Notranjsko. Dozda bile so enake razstave le v Postojini. Ali ker je ta kraj mnogim Notranjem nepriročen, dovolil je glavni odbor na prošnjo podružnično, da bo razstava enkrat v Logatci, drugi pot v Postojini. Letos vrši se premovanje živine v Logatci.

Zadnja točka bila je najvažnejša med vsemi, ki so bile na dnevnem redu. Pri zboru bil je navzoč tudi potovalni učitelj, g. Gustav Pirc. Udje moramo biti hvaležni odboru, da ga je povabil, in hvaležni g. Pircu, da je blagovolil priti. O zadnjem vprašanji podal je gospod potovalni učitelj natančnejše pojasnilo. Govor bil je jedrnat, a poljuden in vsakemu kmetuumljiv. Povedal je, kakov namen imajo živinske razstave in na kaj morajo posestniki paziti, če priženó živino na ogled. S tem, da se prirejajo enake razstave, namerava se doseči, da se začnó kmetovalci skušati med seboj, češ: Tù sem videl tako živino — tam imajo tako goved, ali bi jaz ne mogel take imeti?

V razgovor so prišle še razne druge stvari. Tako, da se namerava z drevesci dolenje-logaškega šolskega vrta obsaditi nova cesta na Rovte in še več družih poljskih potov. Gospod tajnik poroča, kako bi se priredila v Logatci loterija kmetijskega orodja. Nasvetuje se odsek za pregledovanje živine in določí dan živinski razstavi.

Vsi ti nasvèti so bili v tesni zvezi s prihodnjo cesarjevo slavnostjo, za katero se je pričelo živahno zanimanje po celem okraji. Vršila se bode 22. julija. Na Vašo notico v „Slovenci“, gosp. vrednik, le toliko za zdaj, da je izvoljeni odbor minolo soboto pričel svoje delovanje.

V spored vsprejemale se bodo kolikor mogoče take točke, ki bodo na korist občinstvu. V tem oziru more že po svojem poklicu največ storiti naša kmetijska podružnica, kateri želimo prav iz srca mnogo udov in čvrstega razvoja, da bo v prid in blagor Logatcu in logaški okolici.

Dnevne novice.

(Podružnico sv. Cirila in Metoda) so ustanovili rodoljubi v Apačah na Koroškem; vpisalo se je že 80 družabnikov. Načelnik podružnici je g. Božič, blagajnik g. Stečnik, tajnik g. Buti. Slava zavédnim koroškim Slovincem!

(Umrl) je dné 9. maja ob ½1. uri popoldne po prejetih sv. zakramentih za umirajoče č. g. Fr. Žagar, administrator v Javorji. N. v m. p.!

(Učenci „Glasbene šole“) napravijo v nedeljo popoldne majev izlet na Drenikov ali Češki vrh.

(Slovensko gledališče.) Jutri, dné 12. t. m. se bo predstavljala v dvorani ljubljanske čitalnice slika iz kmetškega življenja „Čvrček“, po Birch-Pfeiferjevi „Die Grille“ poslovenil Davorin Hostnik. Vlogo „Čvrčka“ bo igrala tragedinja narodnega gledališča v Zagrebu gospá Marija Ružička-Strozzi. Začetek ob ½8. uri.

(Dolenjsko pevsko društvo) priredilo bo binokostno nedeljo v zvezi z „Dolenjskim Sokolom“ izlet v Metliko. Povabljen sta tudi karlovško pevsko društvo „Zora“ in „Hrvatski Sokol“ v Zagrebu.

(Z Vinice) se nam poroča, da je neznan tat ukradel dné 1. ali 2. maja dve pateni s kelihov. — Pogorelci so dobili 32.745 gld. zavarovalnine, in sicer 34 pogorelcov od „Slavije“ 26.478 gld., 3 od „Graške“ 2100 gld., 1 od družbe „Fonciere“ 860 gld., 1 od družbe „Riunione“ 3307 gld. Zadnja družba je darovala tudi 30 gld. najbolj pogumnim osebam pri požaru.

(Iz Celja) se nam poroča, da rujavi hrošči v okolici silno objedajo in uničujejo hrastovje in sadna drevesa. Celjsko okrajno glavarstvo je sicer ukazalo, naj se pokončujejo škodljivci, a ta ukaz ne bo imel mnogo vspeha, ker glavarstvo ni razpisalo nobene nagrade.

(V Celji) je zopet izvoljen županom dr. Josip Neckermann, podžupanom Gustav Stiger.

(Divjih petelinov) ustrelili so ljubljanski lovcí doslej okoli 40. Divji petelini nahajajo se že po gozdih v ljubljanski okolici.

(V dolenjem Dravogradu) na Koroškem ustanovili so hranilnico in posojilnico. Načelnik posojilnici je gosp. Karol Rous, odborniki gg.: Franc Kogelnik, veleposestnik na Tolstem Vrhu, Janez Brezovnik, župan na Seljah, Janez Fašink, posestnik v dol. Dravogradu, Jože Kurc, posestnik na Viču, Anton Mučovnik, posestnik v Guštajni, Viktor Streit, veleposestnik v Št. Lovrencu. Pristopilo je doslej 41 članov. Veselo znamenje, nada boljše prihodnosti!

(Mrtvoud) je zadel včeraj zjutraj železniškega nadsprevodnika Josipa Jelovška mej Ljubljano in Borovnico. Našli so mrtvega v vozu in ga iz Borovnice pripeljali v mrtvašnico pri sv. Krištofu. Zapustil je vdovo brez otrok.

(Vabilo h koncertu), kateri priredi „krško bralno društvo“ v nedeljo dné 13. maja t. l. v svojih prostorih. Spored: 1. „Koračnica“, svira godbeni klub; 2. a) pl. Zajc: „Frankopanka“, b) Bendl: „Svoji k svojim“, poje moški zbor; 3. a) Huber: „Spomin na Budimpešto“, b) Huber: „Lepe Avstrijanke“, Trio-Concertante za tri citre; 4. Milčicker: „Don Caesar“, putpuri, svira godbeni klub; 5. A. Fesca: „Barkarola“, Trio za glasovir, gosli in celo; 6. a) G. Braga: „Serenada“, pesen za sopran, gosli in glasovir, b) E. Mandycovski: „Luni“, pesen za sopran, gosli in glasovir; 7. E. Strauss: „Künstlerleben“, valček, svira godbeni klub. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane bralnega društva: 30 kr. za osebo, 50 kr. za rodbino; za neude: 50 kr. za osebo in 1 gld. za rodbino. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Minolo nedeljo smo dobili četrto letno izvestje o prometu v imenovanem zavodu. Knjiga obsega petnajst pól velike četverke. O zapopadku iste nameravamo priložnostno priobčiti važnejše podatke. Za danes naj povemo samo to, da je koncem pretečenega leta pri poštno

hranilničnem uradu poslovalo 712 ljudi, namreč 95 državnih uradnikov, 57 uradnikov, katerim se služba lahko odpove, 413 pomožnih uradnikov, 47 kalkulantov, 18 uradnih, 43 pomožnih in 39 drugih služnikov. — Odkar hranilnica obstoji, smo redno priobčevali izkaz o prometu v posameznih mesecih. Danes imamo pred seboj najnovejšo uradno okrožnico z računom za mesec april. Ista objavlja naznanilo, da se na „položnih listkih“, ki se rabijo v čerkovnem prometu, sme na čelnej strani zabeleževati le številka za incasso-promet, vsaka druga opomba bodi popisana, bodi tiskana, je prepovedana. — V minolem mesecu se je vložilo 427.773krat v kupnem znesku 50.583.272 gld.; od tega na Štajerskem 20.595krat za 1.968.710 gld., Koroškem 5865krat za 554.047 gl., Kranjskem 4108krat za 477.867 gl., Primorskem 6665krat za 709.762 gld. Vrnili so pa 124.932krat skupaj 51.500.832 gld., od tega na Štaj. 3583krat za 1.152.712 gld., Kor. 846krat za 147.316 gld., Kranjskem 767krat za 121.867 gld., Prim. 2437krat za 818.290 gld. Od 12 jan. 1883 se je vložilo 16.218.551krat v skupnem znesku 1.671.141.599 gld. 66 kr., izvzelo 4.891.358krat skupaj za 1.631.097.878 gld. 78 kr., v hranilnici je torej preostalo čistih 40.043.720 gld. 88 kr. Med vračili je tudi 7.905.650 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. — Rentnih knjižic je v prometu 9432, vredne so 7.376.100 gld.; vložnih knjižic je 618.720, a čerkovnic 13.463. — Število vložnikov je narastlo za 2978. — V neuradnem delu okrožnice nahaja se izkaz o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Nizozemskem in Švedskem. Sklepoma je iz skraja imenovanega „izvestja“ pnatisnjeno prvih 32 strani.

Telegrami.

Barolin, 11. maja. Cesar se primeroma povoljno počuti; mrzlica jako neznatna; spanje, akoravno večkrat pretrgano, okrepečevajoče. Telesne moči se vračajo.

Pariz, 11. maja. Povodom razdelitve nagrad otrokom alzaško-lorenskih varovancev je imel poslanec Siegfried (Seine inferieure) nagovor, v kojem imenuje nemško-francosko vojsko veliko nesrečo za oba naroda, kaže na tekmovalje Amerike ter povdarja, da je Alzacija-Lorena edini vzrok nasprotstvu mej Francijo in Nemčijo. Siegfried praša, ali ne bi se dalo rešiti to vprašanje z mirovnimi sredstvi, v prvi vrsti potom postavnih poračunanj, povdarjajoč, da bi sprava mej obema narodoma provzročila carinsko združenje, kar bi moralo povzdigniti trgovino. Siegfried sklepa: Edino le sprava more končati krizo, ki sedaj kipí v Evropi.

London, 10. maja. Vojni minister je danes razložil deputaciji odličnih parlamentnih članov storjene napredke v zboljšanje domobranskih sredstev. Glavni namen je zabraniti, da se ne bo napadel London z reke Themse. Za obrambo Anglije in Londona je treba zadostne armade.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	739.5	13.6	sl. vzhd.	jasno	
9. 2. u. pop.	736.2	26.0	sl. szap.	"	0.00
9. u. zveč.	736.2	17.6	sl. szap.	"	
7. u. zjut.	737.3	13.4	sl. szap.	oblačno	28.10
9. 2. u. pop.	736.4	16.4	"	"	dež.
9. u. zveč.	737.4	10.4	sr. szap.	"	

9. maja. Zjutraj jasno, potem veter. — 10. maja. Zjutraj mala nevihta, šez dan oblačno, zvečer ploha. Srednja temperatura 19.0° in 14.4°C., za 6.2° in 1.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 65 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	80 " 25 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	93 " 40 "
Akcije avstr.-ogerske banke	874 " — "
Kreditne akcije	287 " 60 "
London	126 " 90 "
Srebro	10 " — "
Francoski napoleond.	10 " 04 "
Cesarski cekini	5 " 95 "
Nemške marke	62 " 10 "

Izdajatelj: Jožef Jerič.

V Dolu (Lustthal)

je oddati

letno stanovališče

z tremi sobami in vrtom; tudi lep velik pes čuvaj (Wachthund) je ravno tam na prodaj. Oglasiti zato se je v ondašnjem farovžu. (1)

Slomškovih zbranih spisov

IV. knjiga: različno blago.

(I. del: „Šola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354; III. del: „razna poučna tvarina“ str. 357—428 dobiva se izvod po 1 gl. pri izdajatelju: Mlh. Lendovšku, župniku v Makolah (Maxau b. Pölschach); III. knjiga, Životopisi, str. 397 pa po 70 kr. Po ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah! Prva in druga knjiga ste pošli; Val. Orožnovih pesni je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr.

Pete knjige: „Slomškovi „pastirski listi““ ni mōči izdajati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški niso poravnani.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilagočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče dela v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilagočene za prekupe so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Umetne

(20)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem američanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Javna zahvala.

Podpisani štejejo si v dolžnost „AZIENDI“, avstro-francoski zavarovalnici proti požaru in nesrečnim slučajem na Dunaji, zastopani po glavnem zastopu v Ljubljani pri gospodu Josipu Prosenc-i, izreči tem potom iskreno zahvalo za jako hitro cenitev škode, katera nas je vsled požara dne 28. aprila 1888 zadela in pa za tako hitro in popolno izplačanje zavarovanih zneskov.

V tem slučaju videli smo, da je brza pomoč dvojna, in zato ponavljamo svojo iskreno zahvalo „AZIENDI“ še jedenkrat ter priporočamo to zavarovalnico vsakateremu najtopleje.

RATEČE, dne 5. maja 1888.

Venet Janez. Kerstein Šimen. Markovc Josip. Kerstein Janez. Kerstein Neža. Erleh Josip. Kopavnik Janez. Mižek Janez. Petrič Štefan. Uranc Jakob. Kunstelj Janez. Markovc Šimen. Petrič Jurij. Petrič Jakob.

Županstvo v Ratečah, dne 6. maja 1888.

L. S.

(1)

Josip Pintbach m. p.,
župan.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priloroča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

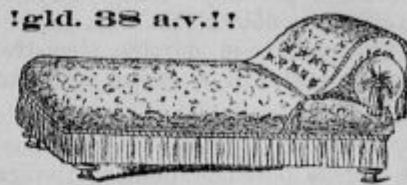
hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

OTOMANE,

!gld. 38 a. v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapacirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priloročam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Najnovejšo delo o konfesijonalni šoli.

Interessante Beiträge zur gegenwärtigen Tagesfrage.

„Die confessionelle Schule.“

Erster Theil: Offene Fragen an Herrn Dr. E. Hannak. Zweiter Theil: Die Nothwendigkeit der confessionellen und nationalen Schule vom wissenschaftlich-pädagogischen Standpunkte aus dargestellt.

8°, 43 str. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Prvi del kaže jednega glavnih junakov liberalnega ravnanja in označa v njem njihovo ravnanje, razkriva je z učnostno ostroščjo vse neresnične trditve, ki jih je gospod vodja Hannak navedel v svojih spisih, ne da bi jih bil dokazal. „Offene Fragen“ šibajo — od konca do kraja jako mikavno — lažnjive nauke liberalcev in kaže liberalski zadruzi tako zrcalo resnice, da se vidi njih lažnjivi obraz v vsestransko jasni razsvetljavi.

Drugi del donaja z vednostno-pedagogičskega stališča novih zelo mikavnih podatkov, ki z jasno in določno besedo razkazujejo vprašanje konfesijonalne šole ter logično dokazujejo, da je neogibno potrebna konfesijonalna šola.

Ta spis je važen za slehernega, katerikoli se peča z dnevnim vprašanjem „konfesijonalne šole“; vzbudi bo živahno pozornost pri prijateljih in nasprotnikih konfesijonalne šole.

Dunaj-Würzburg.

Leo Woerl.

Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani. (3)